

Els secrets de l'escriptura: Jaume Coll Mariné

Albert Forns / Time Out

Jaume Coll Mariné (Muntanyola, 1989) és el jove poeta que avui respon el qüestionari dels secrets de l'escriptura. Coll Mariné ha estudiat filosofia, és baixista (i contrabaixista) d'*Obeses* i acaba de publicar *Quanta aigua clara als ulls de la veïna* (Edicions de 1984, 2014).

© Adrià Plana

1) On escrius? Podries descriure una mica aquest espai?

Depèn. Normalment escric a la taula del quarto, quan sóc a casa, o a la taula del menjador del pis de Barcelona. La taula de casa sol estar sempre plena de papers, llibres i coses que porto a sobre abans d'anar a dormir (altres llibres, altres papers, una lot, una cullera, etcètera). La taula del menjador és una taula de menjador de pis: potser hi ha algun llibre, algun plat, algun got...

2) Escrius a mà o a màquina? Mantens llibretes i dietaris?

Solc escriure a mà, i un cop la cosa sembla acabada, la passo a ordinador (després passa allò que tens 50 arxius amb 50 versions diferents d'un mateix text, però bé...). Fa 5 llibretes que he deixat de fer servir papers. Abans escrivia allà on m'era més còmode, amb el que tingués a mà, ja fos darrere d'un paper imprès, ja fos al sobre d'alguna carta del banc. Però, de mantenir-la, no la mantinc, la llibreta, només la tinc.

3) Quan t'hi poses normalment? Escrius cada dia o el cap de setmana? A quines hores treballes més bé?

Escric quan crec que tindrè prou temps i prou traça per dedicar a allò que crec que he d'escriure. Si hi ha una idea o uns versos que em semblen interessants, els apunto o me'ls guardo fins que crec que ho podré portar a una primera fase més o menys encaminada a allò que ha de ser la peça final. Però escriure és la part que costa menys i que vol menys temps: hi juga molt pensar-hi i anar fent coses. En tot cas, solc estar més lúcida de bon matí o abans d'anar a dormir.

4) Què no pot faltar al teu escriptori? Llibres de consulta? Quins? Un nino de la sort? Una birra?

Un llapis i una llibreta (o algun altre suport). Si dubto d'alguna paraula, de si diu o no el que crec que ha de dir en el lloc que vull que ho digui, ho necessito comprovar, però si

no puc, ho deixo i continuo fent i ja ho comprovaré més tard. Un diccionari sempre ajuda, sí.

5) Quines manies tens quan escrius? (confessables i inconfessables). Has de fer alguna cosa abans d'escriure? Necessites silenci absolut? Poses el 324? O si ets dels que escolta música, què escoltes?

Prefereixo que hi hagi silenci o, com a molt, sorolls que no entengui (un camió, una rentadora o algú parlant japonès, per exemple). Escoltar música i escriure em seria com cuinar i estar entaulat per menjar al mateix temps. Prefereixo, també, d'escriure amb llapis (encara que no tingui goma).

QUANTA AIGUA CLARA
ALS ULLS DE LA VEÏNA
JAUME COLL MARINÉ

1964 POESIA

6) Quanta estona escrius? Pots escriure tot el dia, o només unes hores?

Escriure, pròpiament, ho faig poc, però hi penso molt. Escriure versos (que és el que faig si escric) en el fons, pot ser cosa de 10 minuts (un sonet, posem per cas) si saps o intueixes com ha d'anar la cosa; passa que, quan ho he passat al paper, hi puc estar a sobre un parell o tres d'hores cada cop que m'hi poso (ara faig un gargot aquí, ara esborro allò, etc.), però encara que ho deixi córrer, el text és dins el cap, i em va acompanyant fins que no el dono per bo, i així puc estar-m'hi 3 dies, 4, 6 mesos....

7) Com has d'anar vestit, per escriure? Pots escriure en pijama? O has d'anar net i perfumat? Còmode. Potser m'he d'haver rentat la cara, això sí.

8) Mentre escrius, pots llegir altres autors? O tens manies al respecte, tipus: no llegeixo tal perquè no m'influeixi, etcètera?

A vegades m'interessa que tal gir sintàctic, tal cadència, tal ritme o tal amanerament del poema tingui el petit eco d'un altre poema o autor. A vegades, fins i tot, si hi ha algun poema que el tinc pensat però no sé com fer-lo, com materialitzar-lo, per dir-ho així, llegeixo algun autor (o algun text) que sé que em podrà ajudar, encara que després la peça que faci jo no s'hi assembli gens. Hi ha un poema (si se'm permet de parlar dels meus versos) que es diu '6 d'octubre' i que és un sonet que, bé, si no se m'hagués ocorregut de mirar el segon (crec que és el segon) poema d'un llibret que es diu Cicle Menor d'Armand Obiols i que comença:

“Amants adormits
al flanc de l'aurora
la nit ja s'arbora
d'àlbers estremits (...),”

el poema no hagués sortit (o hagués sortit d'una altra manera i segurament pitjor). Bé, el meu poema comença: “I ara que ja esteu desperts / i un cel de mandra us devora”, etcètera. Doncs això: aquest altre poema em va ajudar a construir el meu poema, però, evidentment, això només és un acudit que fa el poema, i no pas el poema (o el tema del poema), que és una altra cosa i va més per pels verals de la “humanitat comuna” que deia Ferraté.

9) Reescrius molt? Com és el teu procediment a l'hora d'escriure, reescriure, esborranys? Còpies de seguretat: en fas? No en fas?

Normalment vaig guixant el full on primer he passat la idea i el vaig embrutant fins que he de passar a un altre full la versió última que s'ha de treure del primer full. I així fins que me'n canso. Tot plegat es va convertint, mica en mica, en esborranys i còpies; si no, segurament podria transcriure moltes coses que he anat fent (si no fa molt que ho he escrit i no és molt llarg) de memòria.

10) Tens lectors de confiança? Deixes llegir el teu text abans que estigui acabat? Deixes reposar els textos, abans d'entregar-los a l'editor? Parles del que escrius als amics o ets dels que manté secretisme absolut?

Home, depèn de què escrigui ho ensenyo a aquest o a aquell altre per allò d'afinitats del lector amb unes maneres o unes altres. I no, no ho solc ensenyar si no és un text acabat (per bé que un text mai no s'acaba... etcètera, etcètera).

Si fos per mi, un cop posat el punt final ja ho publicaria; per sort no va així. Els textos han de descansar. Si surt el tema, sí: ja se'n parla del que va fent un i del que farà l'altre.